

Verzameling beeldverhalen

Als ondersteuning bij het geven
van uitleg aan mensen met een
LVB

Versie 1 – Utrecht 2022

1. Introductie
2. In het dagelijks leven
3. Psychische problemen
4. Zelf een beeldverhaal maken
5. Tot slot

1. Introductie

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) zijn vaak wat minder talig. Daarom worden steeds vaker beeldverhalen ingezet om informatie over een onderwerp te geven.

Kenmerkend voor een LVB zijn een vertraagde taalontwikkeling en een verminderd begripsniveau. Dat maakt dat veel informatie die mensen met een LVB in het dagelijks leven krijgen, onvoldoende wordt begrepen. Ook het onthouden van informatie is vaak lastiger.

Beeldverhalen

In deze brochure hebben we het over de verzamelterm beeldverhalen. Onder beeldverhalen verstaan wij alle uitleg waarin het beeld leidend is. Dit kunnen animaties, brochures met afbeeldingen en slechts enkele zinnen tekst, vertelplaten of video's zijn.

Informatie die visueel ondersteund wordt en beschikbaar blijft, kan daarom helpend zijn. Wat iemand prettig vindt, is per persoon verschillend. De een heeft de voorkeur voor pictogrammen of afbeeldingen en de ander krijgt de informatie misschien liever in de vorm van een beeldverhaal. Dit overzicht helpt professionals voor verschillende situaties een passend beeldverhaal te vinden.

Op de volgende pagina's vind je een overzicht van beeldverhalen voor verschillende situaties. Per beeldverhaal staat het onderwerp, de vorm, de beschikbaarheid en de organisatie die het ontwikkeld heeft beschreven.

Het dagelijks leven

Hiertoe behoren beeldverhalen die gaan over dagelijkse dingen, zoals: onderwijs, gezondheid, seks en relaties en bankzaken.

Psychische problemen

Versillende organisaties hebben beeldverhalen gemaakt die uitleg geven over psychische problematiek of ondersteunend zijn bij het gesprek hierover.

Zelf een beeldverhaal maken

Een eigen beeldverhaal maken, samen of alleen, is voor cliënten en professionals ook mogelijk. Aan de hand van verschillende methodes leer je hoe je dit doet.

N.B. Aanpassen aan een LVB

Het is belangrijk dat naast het gebruik van beeldverhalen er ook andere aanpassingen gedaan worden in de communicatie. Op de laatste pagina geven we hier informatie over.

2. Het dagelijks leven

Iedere dag krijgen we informatie, bijvoorbeeld over geldzaken of je eigen gezondheid. Dat is soms lastig te begrijpen voor iemand met een LVB. Informatie over deze bezigheden wordt uitgelegd in onderstaande beeldverhalen.

Beautiful me!

Het online pakket bestaat uit acht video's met bijbehorende instructiebladen over thema's als praktijkonderwijs, seks en relaties en de toekomst. Het gratis pakket is ontwikkeld door 's Heeren Loo voor jongeren met een LVB en hun omgeving om uitleg te geven en overvraging te voorkomen.

www.sheerenloo.nl/kennis-en-onderzoek/themas/beautiful-me

Kennisbank Pharos

In de kennisbank van Pharos zijn allerlei beeldverhalen (brochures) over gezondheid te vinden. Hierbij kun je denken aan: stoppen met roken, het lichaam en zwangerschap en onderwerpen als positief opvoeden. Ze zijn gratis te downloaden en vooral interessant voor (jong)volwassenen.

www.pharos.nl/kennisbank/?zoeken=beeldverhalen

Kwikstart-app

In de [web app](#) kunnen jongeren in video's zien wat zij moeten weten en regelen als zij 18 jaar worden of zijn geworden. Bij de web app zijn verschillende gemeenten aangesloten, zodat er ook lokale informatie gedeeld kan worden. De gratis app is niet specifiek voor jongeren met een LVB, maar kan wel ondersteuning bieden.

www.kwikstart.nl

Webhulp Steffie legt uit

De online webhulp Steffie geeft in gratis video's stap voor stap uitleg over verschillende onderwerpen zoals geld, relaties, ondersteuningsplannen, reizen, stemmen en computeren. Door de diversiteit aan onderwerpen is Steffie interessant voor jongeren en (jong)volwassenen.

www.steffie.nl

WikiHow

Op deze website kan iedereen terecht die iets nieuws wilt leren, bijvoorbeeld het beheren van financiën, hoe je van hoofdpijn afkomt, de kleuren van de regenboog of hoe je een relatie begint met iemand. De uitleg wordt in stappen gegeven ondersteund met beeldmateriaal en is ook gratis te downloaden.

www.wikihow.nl

3. Psychische problemen

Veel mensen met een LVB ervaren psychische problemen of ze groeien op in een gezin waar deze problematiek speelt.

Verschillende organisaties hebben over deze problematiek beeldverhalen ontwikkeld.

Beeldverhalen over psychische problemen

Het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Pharos en Level hebben samengewerkt aan beeldverhalen en animaties over psychische problematiek die ook geschikt zijn voor jongeren met een LVB. Er zijn verhalen over ADHD, autisme, depressie, stemmingsproblemen en trauma. De verhalen zijn tevens beschikbaar in verschillende talen, waardoor deze ook begrijpelijk zijn voor kinderen en jongeren met een migratieachtergrond.

www.kenniscentrum-kjp.nl/beeldverhalen

Straatwijzer

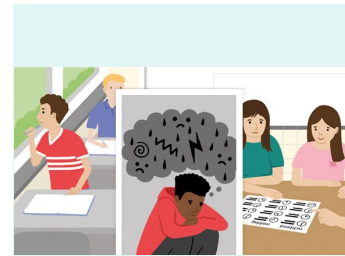
Deze online psycho-educatie is een hulpmiddel voor organisaties waar jongeren met een LVB en psychische problemen en hun ouders voor het eerst aankloppen voor hulp. Het betaalde programma bestaat uit inhoudelijke modules met bijvoorbeeld een filmpje, een strip, opdracht of spelletje. Om gebruik te maken van Straatwijzer moet je toegang hebben tot Jouw Omgeving.

www.jouwomgeving.nl/nieuws/2015/8/13/wijzer-de-straat-op

Vertelplaten ter voorkoming van suïcide

Voor jongeren en (jong)volwassenen met suïcidale gedachten heeft Trajectum vertelplaten ontwikkeld. Aan de hand van deze platen kunnen er gesprekken gevoerd worden over wanhoop en de wens die iemand kan hebben om er niet meer te zijn. De platen geven houvast voor begeleiding en behandeling en zijn gratis te downloaden.

www.trajectum.nl/vertelplaten-ter-voorkoming-van-suicide

4. Zelf een beeldverhaal maken

We weten dat mensen met een LVB vaak contact hebben met meerdere professionals en vaak hun verhaal 'moeten' doen. Wat vervelend kan zijn. Je eigen verhaal op papier zetten, wat professionals kunnen lezen kan helpend zijn.

Woord & Beeldverhaal in de forensische zorg

Met Woord & Beeldverhaal kunnen jongeren samen met een professional zelf hun eigen verhaal op papier zetten met begrijpelijke tekst en duidelijke beelden. Deze werkwijze is in de forensische zorg ontwikkeld door Partners voor Jeugd (Expertisecentrum William Schrikker). Ook voor jongeren buiten de strafrechtke-ten kan het Woord & Beeldverhaal gebruikt worden.

www.woordenbeeldverhaal.nl

Schriftenbox Dit ben ik

Met creatieve opdrachten en in eenvoudige taal kunnen mensen die zorg en ondersteuning krijgen hun verhaal in beeld brengen. De Schriftenbox bestaat uit zeven schriften met elk een ander onderwerp, zoals: ik vroeger, hoe ik leef, en wie ik ontmoet. Het verhaal kan zowel samen als alleen gemaakt worden en is een afwisseling van schrijven, tekenen en plakken. Voor een klein bedrag is de schriftenbox aan te schaffen.

www.monicaboschman.nl/product/dit-ben-ik

Workshop Teken je mee?

De MEE Academie (onderdeel van MEE De Meent Groep) biedt een betaalde workshop aan aan professionals. Daarin leren zij hoe ze tekeningen in kunnen zetten in gesprekken tijdens verschillende fases van het gesprek en hoe ze figuren, symbolen en emoties tekenen.

www.meedemeentgroep.nl/organisaties/mee-academie/workshop-teken-je-mee

5. Tot slot

Het gebruik van beeldverhalen in de communicatie kan ondersteunend werken. Maar het is ook belangrijk om op andere manieren in je communicatie rekening te houden met een LVB. Hoe je dat doet, lichten we hieronder toe.

Het gebruik van beeldverhalen is niet de enige manier om informatie te geven op het begripsniveau van iemand met een LVB. Een beeldverhaal is ook geen op zichzelf staande uitleg, maar vraagt vaak nog toelichting van de omgeving. Daarbij moet je ook aansluiten op wat iemand prettig vindt en waar iemand mee geholpen is. Er is veel informatie die je op weg kan helpen.

In de gratis tool van het Landelijk Kenniscentrum LVB staat hoe je in een gesprek met iemand met een LVB jouw communicatie en houding op die persoon kunt laten aansluiten: [Aansluiten bij een LVB...\(hoe\) doe jij dat?](#)

Als je jouw uitleg wilt ondersteunen met beeldmateriaal, dan kan dit aan de hand van foto's of pictogrammen. Een verzameling van pictogrammen vind je onder andere bij [Sclera Picto's](#).

In gesprek en in tekst kun je je taalgebruik aanpassen om informatie op een begrijpelijke manier aan te bieden. Op de website [Taal voor allemaal](#) kun je twee boekjes downloaden over schrijven in Taal voor allemaal.

Ook de factsheet [Eenvoudige taal voor laaggeletterden](#) van de Stichting lezen en schrijven geeft handige tips.

Onderdeel van het eenvoudig schrijven én spreken is het vermijden van vakjargon. Kijk bijvoorbeeld eens op [jbttekstenzo](#) naar voorbeelden van zogenaamde jeukwoorden in de jeugdzorg.

Dit overzicht is niet uitputtend en wordt geregeld bijgewerkt. Wij zijn niet verantwoordelijk voor wijzigingen die gevolg hebben voor de links of informatie in dit document. Suggesties en opmerkingen zijn welkom en kunnen worden gemaïld naar info@kenniscentrumlvb.nl

Dit is een publicatie van het Landelijk Kenniscentrum LVB. Wij zetten ons in voor het aanjagen, bundelen en toegankelijk maken van kennis voor professionals, waarmee we een zo volwaardig mogelijke participatie van iedereen met een licht verstandelijke beperking stimuleren. Kijk voor meer informatie op [onze site](http://www.kenniscentrumlvb.nl) www.kenniscentrumlvb.nl

En [volg ons op LinkedIn](#) voor dagelijks actueel nieuws voor een LVB-inclusieve samenleving.